

kravet i retsplejeloven. Bestemmelsen har derimod betydning for den del af dommers bibeskæftigelse, der ikke er omfattet af tilladelsesordningen i retsplejeloven. Dette gælder bl.a. dommers ulønnede bibeskæftigelse samt lejlighedsvis eller enkeltstående bibeskæftigelse, som f.eks. medlemskab af ad hoc voldgiftsretter.

3. Kortlægning af dommernes bibeskæftigelse

3.1. Dommernes bibeskæftigelse i Danmark

Betænkningen indeholder en omfattende kortlægning af danske dommers indtægtsgivende bibeskæftigelse. Grundlaget for kortlægningen af dommernes bibeskæftigelse har været de oplysninger om bierhverv og biindtægter, der findes i dommernes lovpligtige indberetninger om indtægtsgivende bibeskæftigelse til retspræsidenterne. Ud over de offentligt tilgængelige oplysninger fra indberetningerne har retspræsidenterne stillet nogle yderligere oplysninger fra indberetningerne om biindtægter til rådighed for kortlægningen, og retspræsidenterne har forestået en frivillig spørgeskemaundersøgelse af tidsforbruget ved bibeskæftigelse blandt samtlige dommere.

3.1.1. Kortlægningen viser, at ca. 75 % af landets dommere har haft bibeskæftigelse i perioden 1999-2004. I denne periode har samtlige retspræsidenter og højesteretsdommere, 89 % af landsdommerne i Østre Landsret, 78 % af landsdommerne i Vestre Landsret og 67 % af byretsdommerne haft bibeskæftigelse.

Et stort antal dommere har i perioden 2003 og 2004 haft bibeskæftigelse inden for områder, hvor dommeren varetager et offentligt hverv, og hvor dommeren tillige er udpeget til det pågældende hverv af en offentlig myndighed. Dette gælder bl.a. bibeskæftigelse i offentlige råd og nævn samt bibeskæftigelse i lovforberedende udvalg. Hertil kommer, at en stor del af den samlede bibeskæftigelse inden for undervisning og eksamenscensur vedrører undervisning og censur i offentlige undervisningsinstitutioner.

Bibeskæftigelsen er fordelt således, at højesteretsdommere og landsdommere især har haft bibeskæftigelse i offentlige råd og nævn, private voldgifter samt i form af forfattervirksomhed, undervisning og censur, mens byretsdommere især har haft bibeskæftigelse i offentlige råd og nævn. Hverv i særlige domstole (dvs. Den særlige Klageret, Arbejdsretten og tjenestemandssretterne) samt lovforberedende udvalg blev hovedsageligt varetaget af højesteretsdommere og landsdommere. Voldgiftssager i de private voldgifter blev oftest varetaget af landsdommere, mens voldgiftssager i de faglige voldgifter hovedsagelig blev va-

retaget af højesteretsdommere. Hverv i de private klage- og ankenævn blev hovedsageligt varetaget af højesteretsdommere og landsdommere, mens flest bestyrelshverv blev varetaget af byretsdommere.

Kortlægningen har belyst *koncentrationen af dommernes bibeskæftigelse*, dvs. hvor mange hverv dommerne i gennemsnit har haft inden for forskellige bibeskæftigelses kategorier. Dommere, der har haft bibeskæftigelse i offentlige råd og nævn, særlige domstole, lovforberedende udvalg, private klage- og ankenævn, forfattervirksomhed, bestyrelshverv, undervisning og censur har i gennemsnit haft mellem 1 og 3 hverv i disse bibeskæftigelses kategorier. Dette gælder samtlige dommergrupper.

Før dommere, der har haft bibeskæftigelse i private voldgifter og faglige voldgifter mv., er den antalmæssige spredning noget større. Der er desuden nogen variation mellem dommergrupperne, idet Højesteretsdommerne i gennemsnit har haft 14,5 private voldgiftssager og 18 faglige voldgiftssager, landsdommerne i gennemsnit har haft 18,7 private voldgiftssager og 1,3 faglige voldgiftssager, Sø- og Handelsretsdommerne i gennemsnit har haft 17,8 private voldgiftssager og 10 faglige voldgiftssager, og byretsdommerne i gennemsnit har haft 1,3 private voldgiftssager og 4 faglige voldgiftssager.

3.1.2. På baggrund af dommernes lovpligtige indberetninger om indtægtsgivende bibeskæftigelse foreligger der på Præsidentrådets oversigter på internettet oplysninger om dommernes samlede årlige indtægter ved bibeskæftigelse i perioden 1999-2004.

De samlede årlige biindtægter udgjorde for dommerne i 1999 ca. 39,5 mio. kr., i 2003 ca. 43,8 mio. kr. og i 2004 ca. 48,9 mio. kr. Den del af de samlede biindtægter, der kom fra bibeskæftigelse i private og faglige voldgiftssager, udgjorde i 1999 ca. 7,8 mio. kr., i 2003 ca. 9,6 mio. kr. og i 2004 ca. 14,9 mio. kr.

Det fremgår endvidere, at den gennemsnitlige biindtægt for en dommer med bibeskæftigelse i 1999 var ca. 159.500 kr., mens den i 2003 var ca. 174.000 kr. og i 2004 ca. 198.500 kr.

Retspræsidenterne havde i gennemsnit ca. 215.500 kr. i biindtægter i 1999, ca. 313.500 kr. i 2003 og ca. 393.000 kr. i 2004. Højesteretsdommerne havde i gennemsnit ca. 617.500 kr. i biindtægter i 1999, ca. 638.500 kr. i 2003 og ca. 773.500 kr. i 2004. Landsdommerne i Østre Landsret havde i gennemsnit ca. 191.500 kr. i biindtægter i 1999, ca. 212.000 kr. i 2003 og ca. 219.500 kr. i 2004. Landsdommerne i Vestre Landsret havde i gennemsnit ca. 168.500 kr. i biindtægter i 1999, ca. 173.500 kr. i 2003 og 235.500 kr. i 2004. Byretsdommerne havde i gennemsnit ca.